

ที่ ศธ ๐๔๐๗๗ / ๑๕๐๓

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต ๒
อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๔๐

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๙

เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ผลการวิจัย เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพ
การศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นนทบุรี เขต ๒” จำนวน ๑ ชุด
๒. แบบตอบรับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวสุชดา โชติพงษ์ศิริ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาหนองบัวรี เขต ๒ ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อยกระดับ
คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต ๒”
เพื่อประกอบการขอมติและเลื่อนวิทยฐานะรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชี่ยวชาญ

ในการนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต ๒ เห็นว่าผลงานทางวิชาการ
ดังกล่าวมีประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา และเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนคุณภาพ
การศึกษาจึงขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของท่าน สามารถนำไปเป็น
แนวทางในการดำเนินการและประยุกต์ใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการยกระดับคุณภาพการศึกษา
และขอความอนุเคราะห์ตอบรับเอกสารเผยแพร่ผลงานวิชาการ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายเทวิน พอใจ)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต ๒

กลุ่มบริหารงานบุคคล

โทร.๐๒-๕๙๕-๐๕๓๑-๔ ต่อ ๗

“เรียนดี มีคุณธรรม”

บทคัดย่อ

งานวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 2 มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 2 2) พัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 2 3) ทดลองใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 2 และ 4) ประเมินและปรับปรุงรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 2 โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนขนาดเล็กสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 2 เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบส่งเคราะห์ข้อมูล แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัยพบว่า

1. แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 2 ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมคิด 2) การมีส่วนร่วมวางแผน 3) การมีส่วนร่วมตัดสินใจ 4) การมีส่วนร่วมปฏิบัติ และ 5) การมีส่วนร่วมประเมินผล โดยทั้ง 5 ด้านจะต้องดำเนินการครอบคลุมสร้างความร่วมมือ การวางนโยบาย การพัฒนาบุคลากร การสื่อสารประชาสัมพันธ์ และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี

2. รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 2 มี 5 องค์ประกอบ คือ หลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ กระบวนการดำเนินงาน บทบาทของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และปัจจัยความสำเร็จ

3. หลังใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 2 ระดับการปฏิบัติในการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กสูงขึ้นและ ระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กสูงกว่าก่อนใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 2

4. ผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 2 โดยรวมความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด และความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 2 ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน

Abstract

This research, "Developing a Participatory Management Model to Enhance the Educational Quality of Small Schools under the Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 2," aims to 1) To study the current situation, problems, and participatory management approaches to improve the quality of education in small schools under the Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 2; and 2) To develop a participatory management model to improve the quality of education in small schools under the Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 2. 3) Experimentally test the participatory management model to improve the quality of education in small schools under the Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 2, and 4) Evaluate and improve the participatory management model to enhance the quality of education in small schools under the Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 2. The data providers included school administrators, teachers and educational personnel, and school committee members of small primary schools under the Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 2. The research tools used were data synthesis models, questionnaires, and interviews. The statistical methods used were content analysis, mean, and standard deviation.

The research findings revealed that:

1. The participatory management approach to improving the quality of education in small schools under the Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 2 comprises five aspects: 1) Participatory thinking, 2) Participatory planning, 3) Participatory decision-making, 4) Participatory implementation, and 5) Participatory evaluation. All five aspects must encompass collaboration, policy formulation, personnel development, communication and public relations, and the application of technology.

2. The participatory management model for improving the quality of education in small schools under the Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 2 has 5 components: Component 1: Principles of the model; Component 2: Objectives of the model; Component 3: Implementation process; Component 4: Roles of stakeholders; and Component 5: Success factors.

3. After implementing the participatory management model to improve the quality of education in small schools under the Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 2, the level of implementation of participatory management to improve the quality of education in small schools and the level of educational quality in small schools were higher than before the use of the model.

4. The evaluation of the usefulness of the participatory management model for improving the quality of education in small schools under the Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 2 showed an overall level of benefit at the highest level. Similarly, the overall satisfaction with the participatory management model for improving the quality of education in small schools under the Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 2 was also at the highest level.

รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2

ภาพ รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของ
โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2

จากการพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของ
โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 มีองค์ประกอบของ
รูปแบบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ คือ ใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการ
ยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี
เขต 2 ครอบคลุม คุณภาพผู้เรียน, คุณภาพครูและผู้บริหารสถานศึกษา และคุณภาพโรงเรียน

องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ คือ ยกระดับคุณภาพการศึกษาของ
โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2

องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการดำเนินงาน โดยการบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุก
ฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก ดังนี้

3.1) การร่วมคิด การเปิดโอกาสให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู เครือข่ายความร่วมมือ
เข้ามามีส่วนร่วมในการระดมสมอง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้ข้อเสนอแนะในการยกระดับคุณภาพ
การศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2
ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและเครือข่ายความร่วมมือร่วมในการคิดวางแผนและเป้าหมาย
การจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและเครือข่ายความร่วมมือสร้างความร่วมมือในการคิดวิเคราะห์
บริบทสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา เพื่อสังเคราะห์มาตรฐาน และพัฒนาคุณภาพการศึกษาตาม

มาตรฐานการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและเครือข่ายความร่วมมือมีส่วนร่วมในการคิดและหาแนวทางการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและเครือข่ายความร่วมมือมีส่วนร่วมในการคิดและใช้ข้อมูลสารสนเทศมาปรับเปลี่ยนแก้ปัญหา และตอบโจทยความต้องการของผู้เรียน และผู้บริหารสถานศึกษาและเครือข่ายความร่วมมือมีส่วนร่วมในการคิดประยุกต์ใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการจัดการศึกษา พัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน

3.2) การร่วมวางแผน การเปิดโอกาสให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู เครือข่ายความร่วมมือเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย และกำหนดการปฏิบัติเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและเครือข่ายความร่วมมือมีส่วนร่วมในการกำหนด พันธกิจ วิสัยทัศน์ เป้าหมาย และแผนงานที่สอดคล้องกับของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและเครือข่ายความร่วมมือมีส่วนร่วมในวางแผนการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา การสร้างความร่วมมือให้มีความยั่งยืน ผู้บริหารสถานศึกษาและเครือข่ายความร่วมมือมีส่วนร่วมในการวางแผนการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาและเครือข่ายความร่วมมือมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติงานของสถานศึกษามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และสามารถปฏิบัติงานได้จริงตามระยะเวลาที่กำหนด รวมถึงรายงานสื่อสารประชาสัมพันธ์ให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ และผู้บริหารสถานศึกษาและเครือข่ายความร่วมมือมีส่วนร่วมในการวางแผนหลักสูตรสถานศึกษาผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อลดค่าใช้จ่ายและอำนวยความสะดวกต่อผู้เข้าร่วมประชุมวางแผน

3.3) การร่วมตัดสินใจ การเปิดโอกาสให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู เครือข่ายความร่วมมือเข้ามามีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนข้อมูล ประเมินข้อดีข้อเสีย และนำความรู้ความสามารถของทุกคนมาใช้ยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและเครือข่ายความร่วมมือมีส่วนร่วมตัดสินใจในการวางนโยบาย เป้าหมาย และมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก ผู้บริหารสถานศึกษาและเครือข่ายความร่วมมือมีส่วนร่วมในการสร้างความร่วมมือด้วยความเข้มแข็งเพื่อตัดสินใจในการดำเนินการต่างๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาและเครือข่ายความร่วมมือมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูเข้าร่วมการอบรม พัฒนาตนเองด้านการใช้ภาษาและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสม ทันสมัย สอดคล้องตามความต้องการของผู้เรียนในยุคดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาและเครือข่ายความร่วมมือมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และจัดเก็บบนแพลตฟอร์มออนไลน์เพื่อสะดวกต่อการเข้าถึงข้อมูล และผู้บริหารสถานศึกษาและเครือข่ายความร่วมมือมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้ครูศึกษาข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล และจัดเก็บเป็นข้อมูลสารสนเทศบนแพลตฟอร์มออนไลน์เพื่อสะดวกต่อการเข้าถึงข้อมูลในการช่วยเหลือดูแลผู้เรียน

3.4) การร่วมปฏิบัติ การเปิดโอกาสให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู เครือข่ายความร่วมมือเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและเครือข่ายความร่วมมือมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนและเป้าหมายที่วางไว้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาและเครือข่ายความร่วมมือมีส่วนร่วมในการสร้างความร่วมมือเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาและเครือข่ายความร่วมมือมีส่วนร่วมในการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาและเครือข่ายความร่วมมือมีส่วนร่วมในการสื่อสารประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินการให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบ ผู้บริหารสถานศึกษาและเครือข่ายความร่วมมือมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน แบ่งปันวิธีการปฏิบัติที่เป็นตัวอย่างที่ดี

3.5) การร่วมประเมินผล การเปิดโอกาสให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู เครือข่ายความร่วมมือเข้ามามีส่วนร่วมเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดคำถาม กำหนดวิธีการ และลงมือประเมินผลงาน โครงการ หรือหลักสูตร เพื่อให้เกิดความถูกต้อง แม่นยำ และเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน โดยเน้นการสร้าง ความเข้าใจที่ลึกซึ้ง และนำผลไปปรับปรุงพัฒนาาร่วมกันในการยกระดับคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและเครือข่ายความร่วมมือวางแผนจัดทำระเบียบการวัดผล และประเมินผลที่ชัดเจนและจัดเก็บเป็นข้อมูลสารสนเทศบนแพลตฟอร์ม ออนไลน์ เพื่อสะดวกต่อการเข้าถึงข้อมูลและการนำไปใช้ ผู้บริหารสถานศึกษาและเครือข่ายความร่วมมือร่วมกำกับติดตาม ประเมินผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาและเครือข่ายความร่วมมือส่งเสริมสนับสนุนให้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์และประมวลผลการวัดผลและประเมินผลของผู้เรียน เพื่อความรวดเร็วและความถูกต้องแม่นยำ ผู้บริหารสถานศึกษาและเครือข่ายความร่วมมือจัดทำระบบสารสนเทศในการจัดเก็บข้อมูลการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนของผู้เรียนบนแพลตฟอร์มออนไลน์เพื่อสะดวกต่อการเข้าถึงข้อมูลและการนำไปใช้ และผู้บริหารสถานศึกษาและเครือข่ายความร่วมมือกำกับติดตามการพัฒนาตนเองของบุคลากรทางการศึกษาให้มีความต่อเนื่อง

องค์ประกอบที่ 4 บทบาทของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่

4.1 บทบาทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2

4.1.1 จัดทำข้อมูลโรงเรียนขนาดเล็ก ครู บุคลากร และบริบทชุมชนรายโรงเรียนอย่างเป็นระบบ

4.1.2 จัดทำแผนการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก วางแผนจัดสรรครูให้เพียงพอและตรงสาขาวิชา แก้ปัญหาครูไม่ครบชั้น

4.1.3 จัดหาสื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยีที่ทันสมัย ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย พัฒนาครูให้มีเทคนิคการสอนที่เหมาะสมกับโรงเรียนขนาดเล็ก

4.1.4 ลงพื้นที่นิเทศ ติดตาม และให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่อง

4.1.5 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและเครือข่าย ประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และชุมชน ให้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดการศึกษา

4.2 บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา

4.2.1 พัฒนาการเรียนการสอนคณะชั้น โดยเน้น Active Learning

4.2.2 ใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน DLTV (การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม) หรือแพลตฟอร์มออนไลน์มาใช้เพื่อแก้ปัญหาครูไม่ครบชั้น

4.2.3 ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาโดยเน้นหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทชุมชนและพัฒนาทักษะชีวิต

4.2.4 สร้างภาคีเครือข่ายเพื่อใช้ทรัพยากรบุคคลและสื่อการสอนร่วมกัน
ประสานชุมชน ผู้ปกครอง และภาคเอกชน เพื่อสนับสนุนงบประมาณและสื่อการเรียนรู้

4.2.5 ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาเทคนิคการสอนใหม่ๆ โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนคละชั้นและการใช้เทคโนโลยี

4.2.6 บริหารงบประมาณอย่างคุ้มค่า และให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

4.2.7 ติดตามผลการจัดการเรียนการสอนอย่างใกล้ชิดและเป็นกัลยาณมิตร

4.3 บทบาทครูผู้สอน

4.3.1 พัฒนาแผนการสอนให้สอดคล้องกับผู้เรียนแต่ละบุคคล โดยเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม (Active Learning) และสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

4.3.2 การผลิตสื่อการสอนที่ทันสมัยและหลากหลายที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน จัดหาเอกสารประกอบการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตร เพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน พัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองอย่างสม่ำเสมอ ทั้งด้านเทคนิคการสอนใหม่ๆ การใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการสอน

4.3.3 สร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนและผู้ปกครอง เพื่อขอความช่วยเหลือด้านทรัพยากร หรืออาสาสมัครจากชุมชนมาร่วมจัดการศึกษา ช่วยยกระดับการเรียนรู้

4.4 บทบาทเครือข่ายความร่วมมือ

4.4.1 ร่วมมือกับโรงเรียนวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ

4.4.2 ร่วมพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มศักยภาพครูผู้สอน

4.4.3 ประสานความร่วมมือในการสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก

4.4.4 ร่วมติดตามและประเมินผลการดำเนินงานร่วมกัน เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดและรายงานความก้าวหน้าอย่างเป็นระบบ

องค์ประกอบที่ 5 ปัจจัยความสำเร็จ

5.1) ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนทั้งคุณภาพผู้เรียน คุณภาพครูและผู้บริหาร รวมถึงคุณภาพของโรงเรียน มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจให้อิสระแก่ครูในการปฏิบัติงาน

5.2) การเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและเป้าหมายของโรงเรียน ช่วยสร้างความรู้สึกรับผิดชอบและความมุ่งมั่นในการทำงาน

5.3) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับโรงเรียนหรือองค์กรต่างๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

5.4) มีกระบวนการที่เป็นระบบ โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง

5.5) ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการอบรมเพิ่มทักษะทางวิชาชีพ และทักษะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนขนาดเล็ก

5.6) ผู้บริหารสถานศึกษา อำนวยความสะดวกในปัจจัยต่าง ๆ ให้กับครูการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ สนับสนุนการพัฒนาตนเอง การกำกับ ติดตามและประเมินผลแบบกัลยาณมิตร นำผลไปปรับปรุงแก้ไขอย่างต่อเนื่อง